

[Hans Knudsen.]

til staten af indkomst, formue og kapitalvinding m. fl. lovforslag.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

Udvalget angående forslag til lov om ændringer i borgerlig straffelov (om løsladelse på prøve m. v.) har afgivet tillægsbetænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer er omdelt.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 19. april, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:

Forslag til lov om ændring i lov om sygehusvæsenet.

2) Anden behandling af:

Forslag til lov om foranstaltninger vedrørende blinde og stærkt svagsynede.

Mødet hævet kl. 18¹⁵.

93. møde.

Torsdag den 19. april kl. 13.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om ændring i lov om sygehusvæsenet.

Valgt blev: *Johs. E. Larsen, Th. Carlsen, Ditlevsen, Ove Hansen, Hjortnæs, Kai Jensen, M. Larsen, Edel Saunte, Thisted Knudsen, Anders Andersen, Alfred Bøgh, Givskov Christensen, Thorkil Kristensen, Gottschalck-Hansen, Poul Sørensen, Gertie Wandel og Skytte.*

Den sidste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om foranstaltninger vedrørende blinde og stærkt svagsynede.

(Første behandling findes i tidenden sp. 2727, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 407).

Der var stillet 3 ændringsforslag i betænkningen.

Udenfor betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under eet.

Udvalgets ordfører (Lysholt Hansen): Som det fremgik af forhandlingerne ved dette lovforslags første behandling, kunne det påregne en yderst velvillig behandling i udvalget. En sådan har det fået, såvel ved de fem møder, der har været afholdt, som under de to samråd, udvalget har haft med den højtærede socialminister. Udvalget har stillet en række spørgsmål, som alle er blevet besvaret til udvalgets fulde tilfredshed.

De ændringsforslag, der er stillet af socialministeren og tiltrådt af hele udvalget, er for de to førstes vedkommende af ren redaktionel karakter. Udvalget synes, at udtrykket „indehaveren af forældremyndigheden“ skurrede lidt i ørerne, hvorfor det foreslås ændret til: „den, der har forældremyndigheden“.

Ændringsforslag nr. 3 tager alene sigte på at bringe lovens ikrafttræden i overensstemmelse med det tidspunkt, hvor lovforslaget færdigbehandles her i tinget.

Udvalget har som et led i arbejdet aflagt besøg på fabrikken Erfa og i Blindes Arbejde A/S samt på statens blindeinstitut i København. Ikke mindst besøget på blindeinstituttet gjorde et dybt indtryk på udvalgsmedlemmerne, der ikke alene var overraskede over at få kendskab til de meget trange forhold, hvorunder man måtte arbejde, men tillige var fulde af beundring over den arbejdsiver, de blinde viste, og over de resultater, de nåede.

[Lysholt Hansen.]

Udvalget har iøvrigt kun ganske enkelte bemærkninger at gøre til lovforslaget. Man går ud fra som en forudsætning, at den arbejdsanvisning for blinde og stærkt svagsynede, der er tale om i lovforslagets § 8, i så vid udstrækning, som det er muligt under hensyntagen til de blindes særlige forhold, vil blive foretaget af de offentlige arbejdsanvisningskontorer, så at man kan drage nytte af disses erfaringer og personel.

Endelig har der i udvalget været enighed om, at de elever over 18 år, der får undervisning på statens blindeinstitut i København, men som bor udenfor instituttet, bør have ret til gennem en repræsentant for deres egen forening at deltage i møderne i det forældreråd, der i henhold til lovforslagets § 20 skal oprettes ved blindeinstituttet, således at også eleverne kan være med i de drøftelser af interesse for dem, der vil finde sted i forældrerådet.

Til slut vil jeg gerne udtale, at udvalgsarbejdet har været præget af et stærkt ønske hos alle medlemmerne om at nå det bedst mulige resultat på dette område til gavn for de blinde og stærkt svagsynede, hvis vilkår vi har fået et stærkt indtryk af trænger hårdt til at forbedres. Samtidig med, at jeg på udvalgets vegne anbefaler de stillede ændringsforslag til vedtagelse, udtrykker jeg ligeledes på udvalgets vegne ønsket om, at denne ramme- og bemyndigelseslov må blive praktiseret i samme ånd, som har været herskende i såvel den kommission, som har udført det grundlæggende arbejde, som i det udvalg, der nu har afgivet betænkning.

Frøderik Lyng: Også jeg vil tillade mig at anbefale lovforslaget til vedtagelse i det høje ting. Når jeg siger dette, tænker jeg selvfølgelig specielt på mine ulykkeligt stillede landsmænd i Grønland, der lider af total blindhed eller er så stærkt svagsynede, at de er ude af stand til at opretholde livet for sig selv, og — for de frie erhververs vedkommende, der har mistet deres syn — for de familier, de skal forsørge. Derfor er det godt, at loven kommer til at gælde for disse vore landsmænd, og på deres vegne takker jeg den højtærede socialminister, fordi han har medtaget de grønlandske

blinde og stærkt svagsynede i det foreliggende lovforslag.

Navnlig har jeg hæftet mig ved lovforslagets kapitel V, der hedder: Andre foranstaltninger, og især ved §§ 9, 10, 11 og 14, der, såsnart kongelig anordning forhåbentlig om ikke altfor længe sætter loven i kraft i Grønland, vil få en meget stor betydning for de ulykkeligst stillede blinde og stærkt svagsynede der.

Selvom bemærkningerne til lovforslagets § 23 jo nok kunne forstås sådan, at kun blinde grønlandske børn og unge mennesker ville kunne anbringes på statens blindeinstitutter herved — det er mig bekendt, at to blinde unge grønlandere allerede opholder sig i Danmark — så er det mig og med mig mange andre en stor tilfredsstillelse at vide, at forsorgen for blinde og ligestillede i Grønland nu vil komme under en lovhjemlet ordning.

Ved første behandling af lovforslaget den 9. februar udtalte enkelte ordførere, at blinde og stærkt svagsynede folk nok er de mennesker, der er ulykkeligst stillede her i verden, og som man må have mest medlidenhed med, når man da har hjertet på det rette sted. Det er så sandt, så sandt. Selvfølgelig er blinde og ældre stærkt svagsynede i Grønland heller ikke uden hjælp. Alle får jo fra kommunen af det grønlandske landsråds midler en hjælp, såkaldt invalidehjælp, det vil sige på et par nær, som man mener har så gode forsørgere, at de ikke behøver hjælpen.

Denne hjælp, der gives til disse ulykkeligt stillede, står i et rimeligt forhold til den hjælp, som enlige, alderdomsunderstøttelsesnydende i Grønland får, i år ialt indtil 80 kr. om måneden; men al anden hjælp — det være sig i form af mindre pengebeløb eller naturalydelse — får de fra deres slægt, venner eller bopladsfæller.

Ifølge de seneste oplysninger, der er indsamlet indtil efteråret 1955, findes der i Grønland mindst 49 helt blinde og mindst 26 stærkt svagsynede grønlandere, hvoraf 2 som nævnt opholder sig i Danmark. Af disse ialt 75 personer er 27 mænd og 48 kvinder, fordelt således mellem aldersklasserne: 25 er over 65 år, 49 mellem 15 og 64 år og 1 er under 15 år. Det er jo ikke mange, men udregnet i forhold til befolk-

[Frederik Lynge.]

ningstallet er der flere blinde i Grønland end i Danmark. Af disse 49 helt blinde boede sidste efterår kun 8 på alderdomshjemmene i henholdsvis Upernavik, Godthaab og Julianehaab, men flere vil selvfølgelig komme på alderdomshjem, efterhånden som sådanne hjem opføres i andre byer i Grønland, og så vil disse mennesker blive passet og plejet under tryggere sociale forhold end i dag, da de er henvist til at bo hos deres slægtninge, som ofte har store forsørgerpligter; der er jo ingen andre steder at anbringe dem end netop på alderdomshjemmene, hvilket det grønlandske landsråd fra tidligere tid er fuldt opmærksom på. Landsrådet ville helst opføre aldersdomhjem i alle kommuner, og det stiller hvert år et vist beløb af rådets midler til rådighed herfor, men andre foranstaltninger med hensyn til forbedring af blindes forhold er, såvidt mig bekendt, ikke tilvejebragt i Grønland.

I relation til lovforslagets § 10 ville jeg finde det nødvendigt, og jeg anbefaler stærkt, at der i Grønland snarest ansættes en konsulent, der kan bistå lægerne og andre, der har med denne sag at gøre, med oplysninger om de blindes og de stærkt svagsynedes forhold i hvert enkelt tilfælde. Hvad angår øjenlægehjælp til Grønland, mindes jeg en sag, som det grønlandske landsråd for nogle år siden drøftede som forespørgsel i rådet, hvorefter der rettedes henstilling til myndighederne hernede om, at det var ønskeligt, at en øjenlæge hvert år berejste Grønland, eller at der eventuelt ansattes en sådan læge i landet. Der har ganske vist — med års mellemrum — været sendt øjenlæger til Grønland allerede i tidligere tid, men såvidt mig bekendt er det ikke blevet til en årlig tilbagevendende begivenhed, og heller ikke ansættelse af en øjenlæge har fundet sted. Jeg er også vidende om, at formanden for Dansk Blinde-samfund hernede med allerstørste interesse omfatter de grønlandske blindes og stærkt svagsynedes forhold.

Man må jo huske på, at i hvert fald den mandlige erhvervsdrivende grønlander, der til stadighed sommer og vinter igennem færdes på havet i båd eller kajak, eller som med hundeslæde er på fangst og fiskeri, ofte er udsat for hård kulde, blæst, snetykning og meget andet, samt om foråret, på isfangst, for stærk sol, sne og is, der kan medføre sneblindhed, hvorved han kommer til at anstrenge sine øjne så meget, at han kan pådrage sig blindhed eller blive meget, meget stærkt svagsynet.

Med disse ord mener jeg at have sagt lidt om de også i Grønland ulykkeligt stillede menneskers forhold og skæbne — baggrunden for, at vi to grønlandske repræsentanter er enige om at støtte lovforslagets vedtagelse ved tredje behandling.

Socialministeren (Strøm): Jeg vil gerne rette en hjertelig tak til udvalget for dets enstemmige tilslutning til lovforslaget, og jeg takker også gerne det ærede medlem hr. Frederik Lynge for hans tilslutning dertil. Også jeg er glad ved, at denne lovgivning ved kgl. anordning kan sættes i kraft for vore medborgere i Grønland og, efter forhandling med det færøske hjemmestyre, også for Færøerne.

De spørgsmål, det ærede medlem hr. Frederik Lynge rejste, skal jeg have min opmærksomhed henvendt på, når vi nu går videre med behandlingen af de problemer, der omfattes af lovforslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

§§ 1—4, ændringsforslag nr. 1, § 5, således ændret, §§ 6 og 7, ændringsforslag nr. 2, § 8, således ændret, §§ 9—22, ændringsforslag nr. 3 og § 23, således ændret, *vedtoges uden afstemning.*

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

[Formanden.]

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 20. april, kl. 13 med følgende dagsorden:

Tredie behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om husholdningsskoler og husholdningsseminarier m. m.

Mødet hævet kl. 13²⁰.

94. møde.

Fredag den 20. april kl. 13.

Formanden: Folketingsmand Conrad Kofoed har meddelt mig, at han ønsker til ministeren for handel, industri og søfart at stille følgende spørgsmål:

„Kan ministeren give oplysning om statens muligheder for at sikre tilfredsstillende forbindelse mellem Bornholm og det øvrige land?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommende spørgetid.

Den eneste sag på dagsordenen var:

Tredie behandling af forslag til lov om ændring af lov om husholdningsskoler og husholdningsseminarier m. m.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 4167).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sættes til forhandling.

Udvalgets ordfører (Poul Hansen [Gre-naa]): Jeg skal på hele udvalgets vegne anbefale lovforslaget til endelig vedtagelse.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 123 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 24. april kl. 14 med følgende dagsorden:

1) *Tredie behandling af:*

Forslag til lov om ændringer i borgerlig straffelov (om løsladelse på prøve m.v.).

2) *Tredie behandling af:*

Forslag til lov om foranstaltninger vedrørende blinde og stærkt svagsynede.

Formanden meddelte sluttelig planen for tingets øvrige møder i den følgende uge.

Mødet hævet kl. 13⁵.

95. møde.

Tirsdag den 24. april kl. 14.

Formanden: Udvalget angående forslag til lov om foranstaltninger vedrørende blinde og stærkt svagsynede har afgivet tillægsbetænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer er omdelt.

Udvalget angående forslag til lov om oprettelse af en statsskole i Aalborg har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer er omdelt.

Indfødsretsudvalget har afgivet betænkning over forslag til lov om indfødsrets medpelelse m. v. [II]. Eksemplarer vil senere blive omdelt.

Under henvisning til at funktionstiden for medlemmerne af landsskatteretten og ligningsrådet udløber med udgangen af maj måned 1956, anmoder finansministeren i